

Informácia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky k zmenám v zaradení druhov v prílohách EÚ

V dňoch 14. – 25.11.2022 sa v Paname (Panama) uskutočnilo 19. zasadnutie konferencie zmluvných strán Dohovoru o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín (CITES COP19), na ktorom bolo prijatých viacero zmien v zaradení druhov do jednotlivých príloh.

Zmeny schválené na CITES COP19 boli prijaté na úrovni EÚ novelizáciou nariadenia Rady (ES) č. 338/97. **Táto zmena nadobudla účinnosť dňa 20. mája 2023.**

Nižšie uvádzame druhy, rozdelené do viacerých skupín podľa povahy zmeny, ku ktorým v stručnosti uvádzame aj informáciu o zmenách v povinnostiach podľa právnych predpisov v oblasti CITES.

V prípade, že nie je definované, akých exemplárov sa zaradenie týka, potom sa týka všetkých exemplárov (živých, neživých, výrobkov, častí).

1. Druhy zaradené do prílohy A (CITES I)

ne-CITES → príloha A

Nové povinnosti v oblasti dovozu do/vývozu z EÚ (dovozné a vývozné povolenie), vykonávania komerčnej činnosti na území EÚ (potrebné je potvrdenie – výnimka zo zákazu komerčných činností), preukazovania pôvodu, nezameniteľného označovania a vedenia evidencie.

- a) **plazy:** *Tiliqua adelaidensis* (scinkovité), *Kinosternon cora* (klopavka) a *Kinosternon vogti* (klopavka)

Tiliqua adelaidensis

Kinosternon cora

Kinosternon vogti

2. Druhy zaradené do prílohy B (CITES II)

ne-CITES → príloha B

Nové povinnosti v oblasti dovozu do/vývozu z EÚ (dovozné a vývozné povolenie), vykonávania komerčnej činnosti na území EÚ, preukazovania pôvodu resp. spôsobu nadobudnutia, nezameniteľného označovania (len živé vtáky) a vedenia evidencie.

ŽIVOČÍCHY

- a) **vtáky:** *Copsychus malabaricus* (šáma trojfarebná)

- b) **plazy:** *Cyrtodactylus jeyporensis* (gekónovité), *Tarentola chazaliae* (gekónovité), *Phrynosoma* spp. (ropušník), *Chelus fimbriatus* vrátane *Chelus orinocensis* (matamata strapcová), *Graptemys barbouri*, *Graptemys ernsti*, *Graptemys gibbonsi*, *Graptemys pearlensis*, *Graptemys pulchra* (korytnačkovité), *Rhinoclemmys* spp. (korytnačky), *Claudius angustatus* (korytnačka), *Kinosternon*¹ spp. (klopavka), *Staurotypus salvinii* (korytnačka), *Staurotypus triporcatus* (korytnačka), *Sternotherus* spp. (korytnačka), *Apalone*² spp. (kožnatkovité)

Cyrtodactylus jeyporensis

Tarentola chazaliae

Phrynosoma spp.

¹ okrem druhov *Kinosternon cora* (klopavka) a *Kinosternon vogti* (klopavka) uvedených v prílohe A (CITES I)

² okrem poddruhu *Apalone spinifera atra* (kožnatka čierna), ktorý bol do prílohy A (CITES I) zaradený už pred CITES COP19

Chelus fimbriatus

Graptemys ernsti

Rhinoclemmys spp.

Claudius angustatus

Staurotypus salvinii

Sternotherus spp.

Apalone spp.

Kinosternon creaseri

- c) **obojživelníky:** *Centrolenidae* spp. (sklovatkovité), *Agalychnis lemur* (rosničkovité - s poznámkou: pre exempláre z voľnej prírody, s ktorými sa obchoduje na komerčné účely, platí nulová vývozná kvóta)

Centrolenidae spp.

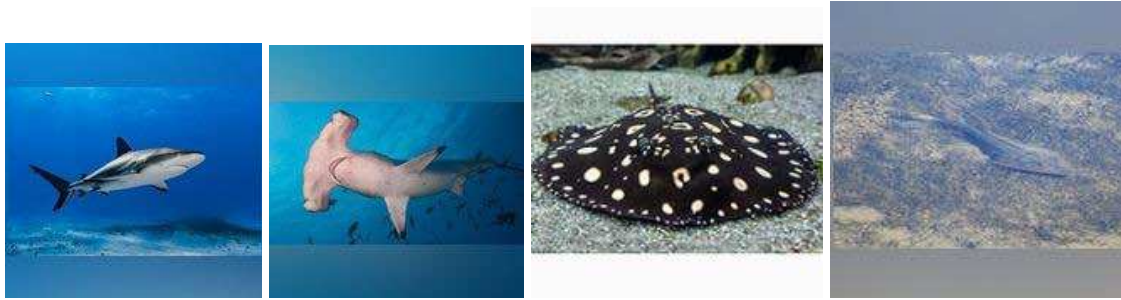

Agalychnis lemur

- d) **pásožiabrovce:** *Carcharhinidae* spp. (žralokovité, s neskoršou implementáciou k 25.11.2023³), *Sphyrnidae* spp. (mlatkohlavovité), *Potamotrygon albimaculata*, *Potamotrygon*

³ okrem druhov *Carcharhinus falciformis* (žralok hodvábný) a *Carcharhinus longimanus* (žralok dlhoplutvý), ktoré boli do prílohy B (CITES II) zaradené už pred CITES COP19

henlei, *Potamotrygon jabuti*, *Potamotrygon leopoldi*, *Potamotrygon marquesi*, *Potamotrygon signata*, *Potamotrygon wallacei* (trygonovit ), *Rhinobatidae* spp. (p so iabrovce)

Carcharhinidae spp. *Sphyrnidae* spp. *Potamotrygon* *Rhinobatidae* spp.

e) **bezstavovce:** *Thelenota* spp. (holotúrie, s neskoršou implementáciou k 25.5.2024)

RASTLINY

Do prílohy B boli zaraden  africk  populácie rodov *Afzelia* spp. (afz lia) a *Pterocarpus*⁴ spp. (santalovec). Do prílohy B bola zaraden  len guľatina, rezivo, dyhov  dosky, preglejka a opracovan  drevo.

3. Druhy zaraden  do prílohy C (CITES III na žiadost' Izraela, Eú, Kuby, Juhoafrickej republiky, Austrálie, Francúzska)

ne-CITES → príloha C

Nov  povinnosti v oblasti dovozu do/vývozu z Eú (v vozn  povolenie a oznámenie o dovoze), preukazovania pôvodu resp. spôsobu nadobudnutia a vedenia evidencie.

ŽIVOČÍCHY

- a) **vtáky:** *Melopyrrha nigra* (ostrov an h l'ovk r), *Tiaris canorus* (ostrov an spevav )
- b) **plazy:** *Daboia palaestinae* (vretenicovit ), *Ctenophorus* spp. (agamovit ), *Intellagama* spp. (agamovit ), *Tympanocryptis* spp. (agamovit ), *Carphodactylus* spp. (gekónovité), *Nephrurus*

⁴ vrátane druhu *Pterocarpus eirnaceus*, ktor  bol do prílohy B (CITES II) zaraden  už pred CITES COP19 (všetky exempláre) a druhu *Pterocarpus tinctorius*, ktor  bol rovnako zaraden  do prílohy B (CITES II) už pred CITES COP 19 (len guľatina, rezivo, dyhov  dosky a preglejka)

spp. (gekónovité), *Orraya* spp. (gekónovité), *Phyllurus* spp. (gekónovité), *Saltuarius* spp. (gekónovité), *Strophurus* spp. (gekónovité), *Underwoodisaurus* spp. (gekónovité), *Uvidicolus* spp. (gekónovité), *Egernia* spp. (scinkovité), *Tiliqua multifasciata* (scinkovité), *Tiliqua nigrolutea* (scinkovité), *Tiliqua occipitalis* (scinkovité), *Tiliqua rugosa* (scink krátkochvostý), *Tiliqua scincoides intermedia* (scinkovité) a *Tiliqua scincoides scincoides* (scinkovité)

c) **lúčoplutvovce:** *Holacanthus limbaughi* (lúčoplutvovce)

d) **bezstavovce:** *Caribena versicolor* (vtáčkarovité), *Papilio phorbanta* (vidlochvostovité)

RASTLINY

Do prílohy C boli zaradené nasledovné rody a druhy: *Conophytum* spp. (kuželovec), *Mestoklema tuberosum* (poludňovkovité), *Raphionacme zeyheri* (zimozeleňovité), *Crassothonna clavifolia* (astrovité), *Othonna armiana* (astrovité), *Othonna cacalioides* (astrovité), *Othonna euphorbioides* (astrovité), *Tylecodon bodleyae* (tučnolistovité), *Tylecodon nolteei* (tučnolistovité), *Tylecodon reticulatus* (tučnolistovité), *Monsonia herrei* (tučnoker), *Monsonia multifida* (pakostovité), *Monsonia patersonii* (pakostovité), *Pelargonium crassicaule* (pakostovité), *Pelargonium triste* (pakostovité), *Adenia spinosa* (žľaznatka) a *Portulacaria pygmaea* (portulakária).

4. Druhy preradené z prílohy B (CITES II) do prílohy A (CITES I)

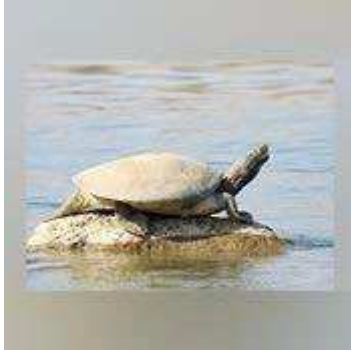
príloha B → príloha A

Povinnosti v oblasti dovozu do/vývozu z EÚ sa nemenia (vývozné a dovozné povolenie). Povinnosti v oblasti vykonávania komerčnej činnosti pribúdajú, na jej vykonávanie je potrebné potvrdenie – výnimka zo zákazu komerčných činností. Sprísňujú sa povinnosti vo vzťahu k preukazovaniu pôvodu. Povinnosti pribúdajú aj vo vzťahu k nezameniteľnému označeniu živých plazov, nemenia sa len pri vtákoch (naďalej sa označujú). Povinnosti súvisiace s vedením evidencie sa menia minimálne.

a) **vtáky:** *Pycnonotus zeylanicus* (bylbyl korunkatý, s neskoršou implementáciou k 25.11.2023)

b) **plazy (korytnačky):** *Batagur kachuga*, *Cuora galbinifrons*, *Nilssonina leithii*

Batagur kachuga

Cuora galbinifrons

Nilssonia leithii

5. Druhy preradené z prílohy A (CITES I) do prílohy B (CITES II)

príloha A → príloha B

Povinnosti v oblasti dovozu do/vývozu z EÚ sa nemenia (vývozné a dovozné povolenie). Povinnosti v oblasti vykonávania komerčnej činnosti ubúdajú, na jej vykonávanie nie je potrebné potvrdenie – výnimka zo zákazu komerčných činností. Je ju však možné vykonať iba v súlade s právnymi predpismi CITES. Povinnosti vo vzťahu k preukazovaniu pôvodu resp. spôsobu nadobudnutia ubúdajú. Povinnosti ubúdajú tiež vo vzťahu k nezameniteľnému označeniu živých cicavcov a plazov, nemenia sa len pri vtákoch (naďalej sa označujú). Povinnosti súvisiace s vedením evidencie sa menia minimálne.

- a) cicavce:** *Ceratotherium simum* (nosorožec tuonosý - populácia Namíbie, s poznámkou: výlučne na účel povolenia medzinárodného obchodu so živými živočíchmi určeného výlučne na ochranu *in situ* a iba v rámci oblasti prirodzeného a historického výskytu druhu v Afrike), *Cynomys mexicanus* (svišť mexický)

Ceratotherium simum

Cynomys mexicanus

- b) vtáky:** *Branta canadensis leucopareia* (bernikla aleutská), *Phoebastria albatrus* (albatros bieločrbtý)

Branta canadensis leucopareia *Phoebastria albatrus*

- c) **plazy:** *Caiman latirostris* (kajman širokonosý - populácia Brazílie, s poznámkou: s nulovou kvótou pre exempláre z voľnej prírody, s ktorými sa obchoduje na komerčné účely), *Crocodylus porosus* (krokodíl morský - populácia Palawanských ostrovov, Filipíny, s poznámkou: s nulovou kvótou pre exempláre z voľnej prírody, s ktorými sa obchoduje na komerčné účely), *Chilabothrus inornatus* (veľhadovité)

Caiman latirostris

Crocodylus porosus

Chilabothrus inornatus

6. Druhy preradené z prílohy C (CITES III) do prílohy B (CITES II)

príloha C → príloha B

Pri vývoze z EÚ sa povinnosti nemia (vývozné povolenie), sprísňujú sa pri dovoze do EÚ (namiesto oznámenia o dovoze je potrebné povolenie na dovoz). Povinnosti v oblasti vykonávania komerčnej činnosti pribúdajú, je ju možné vykonať iba v súlade s právnymi predpismi CITES. Povinnosti súvisiace s preukazovaním pôvodu resp. spôsobom nadobudnutia sa nemia, sprísňujú sa povinnosti súvisiace s vedením evidencie.

ŽIVOČÍCHY

- a) **plazy:** *Macrochelys temminckii* (kajmanka supia), *Chelydra serpentina* (kajmanka dravá)

Macrochelys temminckii

Chelydra serpentina

- b) lúčoplutvovce:** *Hypancistrus zebra* (lorikáριοvité, s poznámkou: nulová vývozná kvóta pre exempláre z voľnej prírody určené na komerčné účely)

RASTLINY

Druh *Diptereryx panamensis* (dvojkřídlo), ktorý bol zaradený do prílohy C (CITES III) už pred CITES COP19 a do prílohy B bude preradený s neskoršou implementáciou k 25.11.2024. Do prílohy B bude zaradená len guľatina, rezivo, dyhové dosky, preglejka a opracované drevo.

7. Druhy preradené z prílohy D do prílohy B (CITES II)

príloha D → príloha B

Nové povinnosti v oblasti dovozu do/vývozu z EÚ (dovozné a vývozné povolenie), do účinnosti zmeny zaradenia bolo potrebné pri dovoze predložiť iba oznámenie o dovoze. V prípade vývozu nebolo potrebné žiadne povolenie. Komerčnú činnosť na území EÚ je možné vykonávať iba v súlade s právnymi predpismi CITES. Povinnosti súvisiace s preukazovaním pôvodu resp. spôsobom nadobudnutia sa nemenia, pribúda však povinnosť vedenia evidencie.

ŽIVOČÍCHY

- a) plazy:** *Physignathus cocincinus* (agamovité)

b) obojživelníky (mloky): *Laotriton laoensis* (salamandrovité, s poznámkou: pre exempláre z voľnej prírody, s ktorými sa obchoduje na komerčné účely, platí nulová vývozná kvóta)

RASTLINY

Z prílohy D do prílohy B sú preradené rody *Handroanthus* spp. (lapačovník), *Roseodendron* spp. (zlatovník), *Tabebuia* spp. (tabebuja) a *Dipteryx*⁵ spp. (dvojkridlo). Zaradenie sa týka len guľatiny, reziva, dyhových dosiek, preglejky a opracovaného dreva. Toto preradenie nadobudne účinnosť až k 25.11.2024.

Z prílohy D so prílohy B je preradený aj rod *Rhodiola* spp. (rozchodnica). Zaradenie sa týka všetkých častí a derivátov okrem semien, peľu a hotových výrobkov, ktoré sú zabalené a pripravené na maloobchodný predaj.

Z prílohy D do prílohy B sú preradené aj africké populácie rodu *Khaya* spp. (kaja). Zaradenie sa týka len guľatiny, reziva, dyhových dosiek, preglejky a opracovaného dreva.

8. Druhy preradené z prílohy D do prílohy C (CITES III)

príloha D → príloha C

V prípade vývozu z EÚ pribúda povinnosť mať vydané povolenie na vývoz, pri dovoze sa povinnosť predložiť oznámenie o dovoze nemení (pribúda však k nemu povinnosť mať vydané povolenie na vývoz z krajiny vývozu).

Z prílohy D do prílohy C bola preradená len rastlina druhu *Othonna retrorsa* (astrovité).

⁵ okrem druhu *Dipteryx panamensis* (dvojkridlo), ktorý bol zaradený do prílohy C (CITES III) už pred CITES COP19 (a teda bude do prílohy B preradený z prílohy C a nie z prílohy D)

9. Ďalšie dôležité zmeny vyplývajúce zo záverov CITES COP19 (Poznámky k prílohám, názvoslovie, iné)

- a) v prípade dreviny druhu *Paubrasilia echinata* (cezalpínia ježatá), ktorá sa používa najmä na výrobu slákov, sa zaradenie do prílohy B (CITES II) nemení. Bola však novelizovaná poznámka #10, ktorá rozširuje rozsah zaradenia exemplárov tohto druhu. Do prílohy B sú teda zaradené všetky časti, deriváty a hotové výrobky, okrem opätovného vývozu hotových hudobných nástrojov, hotového príslušenstva hudobných nástrojov a hotových častí a súčastí hudobných nástrojov. Hotové hudobné nástroje, hotové príslušenstvo hudobných nástrojov a hotové časti a súčasti hudobných nástrojov sú v nariadení Rady (ES) č. 338/97 presne definované, pričom ich definície sa nemenili.
- b) do poznámky #4 bolo doplnené písm. g), z ktorého vyplýva, že hotové výrobky získané umelým vypestovaním, ktoré sú zabalené a pripravené na maloobchodný predaj kozmetiky, ktorá obsahuje časti a deriváty druhov *Bletilla striata*, *Cycnoches cooperi*, *Gastrodia elata*, *Phalaenopsis amabilis* alebo *Phalaenopsis lobbii*, sú vyradené z prílohy B. Ide o druhy, ktoré patria do čeľade *Orchidaceae* spp. (vstavačovité).
- c) v súvislosti so zaradením rodu *Dalbergia* spp.⁶ (dalbergia) a druhov *Guibourtia demeusei* (bubinga), *Guibourtia pellegriniana* (bubinga), *Guibourtia tessmannii* (bubinga) do prílohy B sú v rámci poznámky #15 z prílohy B vyradené hotové výrobky s maximálnou hmotnosťou dreva druhov uvedených v prílohách do 10 kg na zásielku. CITES COP 19 schválila spresnenie pojmu „10 kg na zásielku“. Keďže hotové výrobky môžu obsahovať časti vyrobené z rôznych druhov dreva, bolo potrebné spresniť spôsob posudzovania tohto pojmu. Hmotnosť príslušného druhu obsiahnutého v zásielke sa vo vzťahu k limitu 10 kg posudzuje individuálne.
- 10 kg na zásielku
- V prípade pojmu „10 kg na zásielku“ sa 10 kg limit vykladá tak, že sa vzťahuje na hmotnosť dreva každého jednotlivého poznámkou označeného druhu rodu *Dalbergia* alebo *Guibourtia* obsiahnutého v položkách zásielky. Limit 10 kg sa posudzuje len na základe jednotlivých hmotností častí dreva každého jednotlivého poznámkou označeného druhu a obsiahnutého v každej položke zásielky, a nie na základe celkovej hmotnosti zásielky. Celková hmotnosť každého jednotlivého poznámkou označeného druhu sa posudzuje individuálne s cieľom určiť, či sa pre každý jednotlivý poznámkou označený druh vyžaduje CITES povolenie alebo potvrdenie a na tento účel sa hmotností jednotlivých poznámkou označených druhov nespočítavajú.
- d) jednou z viacerých zmien v nomenklatúre je vypustenie druhu *Falco pelegrinoides* z prílohy A (CITES I) z dôvodu, že tento druh je synonymom druhu *Falco peregrinus* (sokol sťahovavý).

V Bratislave dňa 1.6.2023

⁶ okrem druhu *Dalbergia nigra*, ktorý je zaradený do prílohy A

Zdroje fotografií:

1. https://cdn.wcs.org/2022/10/18/10ovaschuj_ICCTSC_CRF_Pictorial_Turtle_Collage_CoP19.pdf?_gl=1*s56lge*_ga*MTU2NzcyMzgxOS4xNjg1MzY1NTA2*_ga_BTX9HXMYSX*MTY4NTQ1MDMwMy4yLjAuMTY4NTQ1MDMwMy42MC4wLjA
2. <https://www.fws.gov/sites/default/files/documents/CoP19%20Species%20Outcomes%20Table%20final-web.pdf>